

Kuopion vankilan tulo-opas

Julkinen

1.10.2023

Sisällys

1 Yleistä	3
1.1. Tietoa vankilasta	3
1.2 Perehdytys ja vastuuvirkamies	5
1.3 Rangaistusajan suunnitelma	5
2 Tutkintavankeus	6
3 Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite	6
3.1 Päätös rangaistusajasta	7
3.2 Valvottu koevapaus	7
4 Perushuolto ja asuminen	8
4.1 Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys	8
4.2 Ruokahuolto ja laitosmyymälä	8
4.3 Tupakointi	9
5 Omaisuuden hallussapito	10
5.1 Käytössä olevat tavarat	10
5.2 Tavaroiden toimittaminen vankilaan	10
5.3 Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi	11
6 Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle	11
6.1 Puhelimen käyttö	11
6.2 Kirjeet ja postilähetykset	12
6.3 Sähköpostin vastaanottaminen	12
6.4 Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat	13
7 Ansiot ja rahankäyttö	13
7.1 Ansiot	13
7.2 Rahankäyttö	14
8 Tapaamiset	14
8.1. Valvottu tapaaminen	15
8.2. Valvoton tapaaminen	15

8.3. Lapsitapaaminen.....	15
8.4 Alle 18-vuotiaiden tapaaminen	16
8.5. Skypetapaaminen	16
9 Poistumisluvat	17
9.1 Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP).....	17
9.2 Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)	18
9.3 Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)	18
10 Toimintaan osallistuminen	18
10.1 Työtoiminta	19
10.2 Opiskelu.....	19
10.3 Kuntouttava toiminta	19
10.4 Sähköiset palvelut.....	20
10.5 Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi.....	21
11 Vapaa-aika	21
11.1 Vapaa-ajan toiminta	21
11.2 Kirjasto.....	22
11.3 Hengellinen toiminta.....	22
12 Terveystieteidenhuolto.....	22
13 Käyttäytyminen vankilassa.....	23
14 Oikeus kannella ja vaatia oikaisua	23
14.1 Kanteleminen	23
14.2 Kantelun sisältö.....	24
14.3 Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle.....	24
14.4 Oikaisuvaatimukset	25
15 Henkilökunta ja asiointi	25

1 Yleistä

1.1. Tietoa vankilasta

Olet saapunut Kuopion vankilaan, joka kuuluu Pohjois-Savon rikosseuraamuskeskukseen. Kuopion vankila (=Kuv) on 76-paikkainen suljettu laitos, jonka yhteydessä toimii 20-paikkainen Kuopion avovankilaosasto (=Kuva). Kuopion vankila ja avovankilaosasto sijaitsevat keskustan välittömässä läheisyydessä, mistä rautatieasemalle ja linja-autoasemalle on matkaa noin 500 metriä.

Kuopion vankilassa on sekä mies- että naisvankeja, joista pääosa on tutkintavankeja. Lisäksi vankipaikkoja on sakko- ja vankeusvangeille. Vangit tulevat pääosin Keski-Suomen, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakuntien alueilta. Vankeusvankeja sijoitetaan Kuopion vankilaan vain erityisillä perusteilla.

Tulo-oppaan tarkoituksena on tutustuttaa sinut vankilan toimintaan sekä rangaistuksen suorittamiseen ja tutkintavankeuteen liittyviin käytäntöihin. Tutustu myös vankilan järjestyssääntöön, jonka määräyksiä sinun tulee noudattaa. Jokaisella osastolla on päiväjärjestys, josta ilmenee osaston aikataulu, kuten esimerkiksi sellin ovien aukioloajat, ulkoilut, ruokailut ja toiminta-aika. Lisäksi jokaisella asuinosa-astolla on saatavissa kansio, johon on koottu vankeutta säätelevät lait, asetukset, lista määräyksistä ja ohjeista sekä järjestyssääntö ja päiväjärjestys. Osastosta riippuen kansio löytyy yhteisistä tiloista tai valvomosta.

Vankilan ilmoitustauluilla on tiedot toimintaa valvovista viranomaisista yhteystietoineen ja ilmoituksia ajankohtaisista asioista.

Ulkomaisella vangilla ja tutkintavangilla on mahdollisuus olla yhteydessä kotimaansa edustustoon ja hänelle annetaan mahdollisuuksien mukaan tulkitsemisapua. Tutkintavangin kohdalla yhteydenpitoa edustustoon voidaan rajoittaa rikoksen selvittämiseen liittyvistä erityisen painavista syistä.

Kaikissa epäselvissä asioissa käänny henkilökunnan puoleen.

Yhteystiedot

Katuosoite: Itkonniemenkatu 2b, 70100 Kuopio

Postiosoite: PL 7, 70101 Kuopio

Sähköposti: vankiposti.kuopio@om.fi

Puhelin: 029 56 87600

Fax: 029 56 8777

Sähköposti: kuopio.vankila@om.fi

Yksikönpäällikkö Harri Pohjolainen, puh. 029 56 87612, 050 387 3895

Apulaisjohtaja (turvallisuus) Tuomo Röntynen, puh. 029 56 87635, 050 387 3871

Apulaisjohtaja (vankitoiminnot) Jukka Häkkinen, puh. 029 56 87630, 0500 576 754

1.2 Perehdytys ja vastuuvirkamies

Tulovaiheessa vastaanoton henkilökunta perehdyttää sinut vankila-arjen perusasioihin, joita ovat mm. päiväjärjestys, vankitili, yhteydenpito mahdolliset rajoitukset huomioiden ja vankiterveydenhuolto.

Lisäksi sinulle nimetään vankilakauden ajaksi vastuuvirkamies, joka tekee kanssasi tulohaastattelun. Vastuuvirkamies on henkilö, joka huolehtii vankilakautesi sujuvuudesta ja on arjessa aktiivisesti läsnä. Vastuuvirkamiehen kanssa voit ottaa esille itseäsi koskevia asioita, kuten lupien valmistelun (esimerkiksi: poistumisluvat ja tapaamiset), sähköisen asioinnin sekä arjen muita asioita. Vastuuvirkamiehen kanssa käsitellään myös esimerkiksi rangaistusajan suunnitelmaa ja siihen liittyviä tavoitteita, tavoitteiden edistämistä ja keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

1.3 Rangaistusajan suunnitelma

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, sinulle on ennen vankilaan tuloa laadittu henkilökohtainen rangaistusajan suunnitelma (Ransu). Rangaistusajan suunnitelman tekee arviointikeskus. Suunnitelmaa voidaan täsmentää vankilassa. Rangaistusajan suunnitelma ohjaa rangaistusajan suorittamista, vapauttamista ja ehdonalaista vapautta.

Rangaistusajan suunnitelmassasi on määritelty tavoitteet, joita kohden vankeusaikana tulisi työskennellä. Rangaistusajan suunnitelman ja vankilan tarjoamien mahdollisuuksien perusteella sinut sijoitetaan toimintaan vankilassa. Voit itse vaikuttaa rangaistusajan suunnitelman etenemiseen työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa rangaistusajan suunnitelmaan asetettuja tavoitteita kohden. Rangaistusajan suunnitelman eteneminen vaikuttaa muun muassa poistumislupiin sekä avolaitokseen ja valvottuun koevapauteen sijoittamiseen.

Rangaistusajan suunnitelmista vastaava rikosseuraamusesimies sekä vangin kanssa työskentelevät virkamiehet seuraavat ja arvioivat vankilan arjessa, kuinka vangin toiminta on vastannut asetettuja tavoitteita. Rangaistusajan suunnitelma otetaan tarkasteltavaksi vähintään kolme kertaa vuodessa, jolloin mukana keskustelussa on vanki sekä rikosseuraamusesimies ja tarvittaessa muita vangin kanssa työskenteleviä virkamiehiä.

Tutkintavangille rangaistusajan suunnitelmaa ei laadita ennen vankilaan tuloa, mutta hänen suostumuksellaan sen laatiminen voidaan aloittaa tutkintavankeusaikana.

2 Tutkintavankeus

Tutkintavankeus ei ole rangaistus, vaan esitutinnan ja oikeudenkäynnin aikana toteutettava pakkokeino. Sen tarkoituksena on turvata rikoksen esitutkinta, tuomioistuinkäsittely ja rangaistuksen täytäntöönpano sekä estää rikollisen toiminnan jatkaminen. Tutkintavankeudesta määrää tuomioistuin päättämällä vangita rikoksesta epäillyn. Tutkintavankeus päättyy, jos tuomioistuin, syyttäjä tai poliisi (tai muu pidättämiseen oikeutettu virkamies) vapauttaa tutkintavangin. Tutkintavankeus päättyy viimeistään, kun käräjäoikeuden tuomio tulee lainvoimaiseksi tai jos käräjäoikeuden tuomiosta valitetaan, tutkintavangin asema säilyy, kunnes hovioikeuden tuomio annetaan. Tutkintavanki voi kuitenkin suostua täytäntöönpanoon ja tyytyä tuomioon siltä osin kuin hänet on tuomittu vankeusrangaistukseen ennen tuomion lainvoimaisuutta. Tällöin tuomittu alkaa suorittaa tuomittua vankeusrangaistusta muuttuen tutkintavangista vangiksi.

Tutkintavangeilla on osittain erilaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin vankeusvangeilla, esimerkiksi tutkintavangin yhteydenpitoa voidaan rajoittaa pakkokeinolaissa säädetyillä edellytyksillä. Yhteydenpitorajoitus voi sisältää rajoituksia kirjeenvaihtoon, puhelimen käyttöön, tapaamisiin tai muihin yhteyksiin vankilan ulkopuolelle tai yhdessäoloon tietyn kiinniotetun, pidätetyn tai tutkintavangin kanssa. Tutkintavankeuteen liittyvästä yhteydenpidon rajoittamisesta ja sen voimassaolon jatkamisesta päättää tuomioistuin. Tutkintavangille ei voida myöskään myöntää vankilan ulkopuolisia lupia, kuten siviilityölupaa, opintolupaa tai lupaa valvottuun ulkopuoliseen toimintaan. Tutkintavankia ei myöskään voida sijoittaa vankilan ulkopuoliseen laitokseen.

Jos tutkintavanki tuomitaan ehdottomaan vankeuteen rikoksesta, jonka johdosta hänet oli vangittu, hänen tutkintavankeusaikansa vähennetään vankeusrangaistuksesta. Jos tutkintavanki on ollut aiheettomasti vangittuna, hänellä on oikeus saada valtiolta korvausta vapauden menetyksen johdosta. Korvausta haetaan Valtiokonttorista.

Tutkintavankeus voi alkaa yllättäen ja niin, ettei siihen ole kerennyt varautua. Henkilökunnan puoleen voi kääntyä kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa.

3 Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite

Vankeuden täytäntöönpanon tavoitteena on lisätä valmiuksiasi rikoksettomaan elämään ja sijoittumistasi takaisin yhteiskuntaan. Tätä tavoitetta kohden kanssasi työskentelee vankilan henkilökunta oman tehtäväkuvansa mukaisesti. Työskentelyn tavoitteena on

edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiasi sekä tukea sinua saavuttamaan rangaistuksen ajalle asetetut tavoitteesi. Kaikissa eteesi tulevissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehen tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

3.1 Päätös rangaistusajasta

Sinulle tehdään täytäntöönpanoyksikössä rangaistusaikaasi koskeva päätös vankeutesi alussa. Päätöksestä käyvät ilmi rangaistusajan laskemisen perusteet, ajankohta, jolloin vankeusrangaistus tai sakon muuntorangaistus tulee suoritetuksi, ehdonalaiseen vapauteen pääsyn tai muun vapauttamisen ajankohta sekä koeajan päättymispäivä. Päätöksestä ilmenee myös rangaistusajan pituuden perusteella myönnettävän poistumisluvan aikaisin ajankohta.

Elinkautista vankeusrangaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee aikaisin ajankohta, jolloin vanki voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen. Yhdistelmärankaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee valvonta-aika ja valvonta-ajan alkamisajankohta.

3.2 Valvottu koevapaus

Täytäntöönpanon loppupuolella on mahdollisuus päästä valvottuun koevapauteen, jos edellytykset koevapauteen sijoittamiselle täyttyvät. Sähköisesti valvottuun koevapauteen voi päästä aikaisintaan kuusi kuukautta ennen ehdonalaista vapauttamista. Valvottu koevapaus valmistellaan huolellisesti yhdessä vankilan henkilökunnan kanssa. Voit itse vaikuttaa mahdolliseen koevapauteen olemalla aktiivinen ja työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa rangaistusajan suunnitelmaan asetettuja tavoitteita kohden sekä käyttäytymällä moitteettomasti rangaistusaikanasi.

Voit myös itse hakea koevapauteen. Koevapauden edellytysten täyttymisestä on hyvä keskustella ensin osastosi rikosseuraamusesimiehen kanssa. Hän ohjaa ja opastaa sinua hakemuksen täyttämässä. Osaston rikosseuraamusesimies valmistelee ja esittelee hakemuksesi koevapaudestasi päättämistä varten.

4 Perushuolto ja asuminen

4.1 Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys

Saat käyttää vankilassa omia vaatteitasi. Omien vaatteiden käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa muun muassa vankilan järjestyksen vuoksi. Jos vaateen hallussapitoa rajoitetaan, sinulla on oikeus saada asiassa päätös oikaisuvaatimusosoituksineen.

Pukeutumisen vankilan alueella tulee olla asiallista. Sisätiloissa ei saa käyttää päähineitä. Epäselvissä asiallista pukeutumista koskevissa asioissa voit aina kääntyä henkilökunnan puoleen. Omien vaatteiden lisäksi tai sijasta sinulla on oikeus saada käyttöösi vankilan vaatteet.

Työhön osallistuessasi sinun tulee käyttää toimipisteen määräysten mukaista vaatetusta, johtuen muun muassa työturvallisuudesta. Jos työ edellyttää työvaatetuksen käyttämistä, saat asianmukaiset työvaatteet ja suojavaatteet käyttöösi vankilasta. Työvaatteet vaihdetaan vastaanotto-osastolla tarvittaessa.

Liinavaatteet, kuten lakanat, saat käyttöösi vankilasta. Rikosseuraamuslaitoksen tekstiilien (liinavaatteiden ja vankivaatteiden) pesu tapahtuu keskitetysti vankilan ulkopuolisessa pesulassa. Henkilökunta ohjeistaa sinua tekstiilien vaihtopäivistä tarkemmin.

Omien vaatteidesi pesusta huolehdi itse. Osastoilla on tätä varten pesukoneet. Tarkemmat osastokohtaiset ohjeet voit kysyä henkilökunnalta.

Vankilassa sinun tulee itse huolehtia oman sellisi siisteydestä. Jokainen siivoaa yhteisissä tiloissa omat jälkensä esimerkiksi ruoanlaiton jälkeen. Jätteet on lajiteltava ohjeiden mukaisesti. Henkilökunta opastaa tarkemmin käytännöistä ja työnjaosta yhteisten tilojen siivoamiseen liittyen.

4.2 Ruokahuolto ja laitosmyymälä

Sinulle tarjotaan vankilan puolesta arkisin neljä ateriaa: aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala. Niinä päivinä, jolloin vankilassa ei ole varsinainen työpäivä, tarjotaan aamiainen ja yhdistetty lounas/päivällinen ja iltapala. Riippuen osastosta ruokailu tapahtuu joko ruokalassa tai vankiosastolla. Ruokailuun tullaan siististi pukeutuneena.

Ilmoita heti vankilaan saavuttuasi, jos sinulla on tarve erikoisruokavaliolle terveydellisestä syystä, uskonnollisen tai muun perustellun vakaumuksen vuoksi.

Ruokalassa tuoli nostetaan paikoilleen ruokailun jälkeen pöydän alle ja ruuan tähteet sekä likaiset astiat palautetaan ruokalan/keittiön palautuslinjastoon siellä olevan ohjeistuksen mukaisesti.

Ruokatarvikkeita ja muita arjessa tarvitsemasi tuotteita voit ostaa vankilan laitosmyymälästä eli kanttiinista. Kanttiiniostokset maksetaan Rikosseuraamuslaitoksen maksukortilla. Kanttiinissa on mahdollista käydä kerran viikossa erikseen ilmoitettuna ajankohtana.

4.3 Tupakointi

Tupakointi ei ole sallittua vankilan sisätiloissa. Kuopion

vankilassa on mahdollisuus tupakoida ulkoilun yhteydessä.

Vankien tupakkatuotteet säilytetään niille varatussa säilytyslaatikossa. Vankilan henkilökunta antaa tupakkatuotteet vangeille haltuun ulkoilun alkaessa. Ulkoilun päättyessä tupakkatuotteet palautetaan säilytyslaatikkoon. Vankila tarjoaa sytytysvälineet ulkoilun ajaksi.

Henkilökunta toimittaa vankien kanttiinista ostamat tupakkatuotteet niille osoitettuun paikkaan säilytettäväksi.

Vankila tukee vankien tupakoinnin vähentämistä tai lopettamista tarjoamalla nikotiinilaastareita maksimissaan kahdeksi kuukaudeksi vieroitusoireiden helpottamiseksi. Nikotiinilaastareita saat pyydettäessä vankilan henkilökunnalta.

Vankilan kanttiinista on mahdollista hankkia vaihtoehtoisia nikotiinikorvaustuotteita.

5 Omaisuuden hallussapito

5.1 Käytössä olevat tavarat

Saat pitää hallussasi kohtuullisen määrän henkilökohtaista omaisuutta ottaen huomioon muun muassa säilytystilat, paloturvallisuus ja tarkastustoiminta. Jos esineen tai aineen hallussapito evätään, sinulla on oikeus saada asiassa päätös oikaisuvaatimusosoituksineen.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö. Siinä on määritelty omaisuuden hallussapitosäännöt sekä esineet, joita ei saa pitää hallussa.

Huomioithan, että jos haluat hankkia vankilan ulkopuolelta tavaroita, sinun tulee ennen niiden hankkimista varmistua siitä, onko niitä mahdollista saada haltuun tai säilytettäväksi.

Vankilassa laaditaan luettelo omaisuudesta, jota olet tuonut mukanasasi. Ne tavarat, joita et saa selliisi, pannaan hyvään säilöön ja saat ne lähtiessäsi takaisin. Tämä ei koske tavaroita tai aineita, jotka ovat vaarallisia tai laissa kiellettyjä.

Hallussa olevia tavaroita voidaan vaihtaa vastaanotossa. Sellirakennuksen osastojen tavaroidenvaihto suoritetaan viikko-ohjelman mukaisesti yleensä keskiviikkoisin lounaan yhteydessä. Toimintarakennuksen osastoilla vaihtopäivä on maanantai. Ilmoita tavaroiden vaihtotarpeesta osaston vartijalle.

5.2 Tavaroiden toimittaminen vankilaan

Vankien omaisuuden hallussapidosta määrätään vankeus- ja tutkintavankeuslakien sekä näiden nojalla annettujen asetusten ja Rikosseuraamuslaitoksen antamien määräysten säännöksillä sekä vankilan järjestyssäännössä.

Tapaamisen yhteydessä tapaajasi voi jättää sinulle vähäisen määrän hallussapitomääräyksen mukaisia tavaroita, esimerkiksi lehtiä, vaatteita, henkilökohtaisia käyttöesineitä, mutta ei esimerkiksi elintarvikkeita tai tupakkatuotteita.

Hallussapitomääräyksessä määrätään tarkemmin, mitä esineitä vanki ei saa haltuunsa sekä vangin haltuun annettavien esineiden lukumäärästä. Mikäli vanki haluaa jonkin

esineen, vaatteen tms. haltuun, sen soveltuvuudesta haltuun saamiseksi voi kysyä vankilan henkilökunnalta.

Vangille voi toimittaa tavaraa vain tapaamisen yhteydessä ja postitse. Tapaaja voi tuoda tapaamisen yhteydessä tavaroita vain sille vangille, jota hän tulee tapaamaan. Tavarat jätetään vankilan portille, jossa vangin nimi, tavaroiden tuojan nimi ja sisältö merkitään portilla olevaan kansioon henkilökunnan toimesta.

Vanki voi tilata käyttöesineitä tai muita tarvikkeita laitoksen ulkopuolelta. Tilaus toimitetaan rikosseuraamusesimiehelle varmistettavaksi, onko kyseessä haltuun annettava tai laitoksessa säilytettäväksi soveltuva esine tai tarvike. Laitteiden, esineiden ja vaatteiden tulee olla helposti tarkastettavia. Vangin haltuun luovutettujen laitteiden käytöstä ei saa aiheutua haittaa tai häiriötä, eikä vaaraa laitos-, palo- tai muulle turvallisuudelle.

Esineet, jotka voivat haitata laitoksen siisteyttä, järjestystä tai turvallisuutta voidaan ottaa säilytettäväksi laitoksessa tai lähettää vangin kustannuksella hänen osoittamaan paikkaan laitoksen ulkopuolelle. Lisätietoja saa tarvittaessa vastaanotto-osaston henkilökunnalta.

Huomioithan, että vankilan säilytystilat ovat rajalliset, minkä vuoksi kaikkea omaisuuttasi ei voida säilyttää vankilassa. Omaisuutesi, jota ei voida säilyttää vankilassa, lähetetään sinun kustannuksellasi osoittamaasi paikkaan.

5.3 Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi

Vanki voi luovuttaa tavaroita ulkopuolelle olemalla yhteydessä asiointilomakkeella vastaanoton henkilökuntaan. Tavarat voi noutaa vankilan portilta tai postittaa omalla kustannuksella.

6 Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle

6.1 Puhelimen käyttö

Sinulla on mahdollisuus olla puhelimitse yhteydessä vankilan ulkopuolelle, jos yhteydenpitoa ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitörajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus). Puheaikaa myydään kanttiinissa. Sinulle ei voi soittaa vankilaan, eikä vankilasta anneta puhelimitse tietoja vangeista vankilan ulkopuolelle.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö, josta löydät osastokohtaiset puhelimen käyttäjät ja puhelimen käytön määräykset.

6.2 Kirjeet ja postilähetykset

Sinulla on oikeus lähettää kirjeitä postin välityksellä, jos yhteydenpitoa ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus).

Vangit saavat vastaanottaa ja lähettää kirjeitä ja postilähetyksiä. Postimerkkejä ja kirjekuoria voit ostaa kanttiinista. Posti lähtee ja tulee vankilaan arkisin postin jakelupäivien mukaisesti. Jätä kirjeposti asunto-osaston postilaatikkoon klo 7.30 mennessä. Saapuva posti jaetaan vangeille pääsääntöisesti päivittäin, ellei kirjeen tarkastustoiminnasta tms. muuta johdu. Kirjeet ja muut postilähetykset voidaan tarkastaa vankilassa. Poikkeuksen tästä tekevät asianajajien kirjeet sekä vankilan toimintaa valvovien viranomaisten kirjeet.

Postilähetyksissä saapuneet tavarat merkitään vangin omaisuusluetteloon. Käyttöön annetaan ainoastaan ne tavarat, jotka vankilan erillisen ohjeen mukaan voi saada haltuunsa. Esim. vankilan ulkopuolelta toimitettuja ruokatarvikkeita, tupakkatuotteita yms. nautintoaineita vanki ei voi saada haltuunsa.

Sinulle voi lähettää postia vankilaan. Lähetykseen tulee merkitä:

- Kuopion vankila, PL 7, 70101 Kuopio
- vangin nimi
- lähettäjän tiedot

Huomioithan, että vankilan henkilökunta ei nouda postista sinulle lähetettyjä paketteja, vaan posti toimittaa ne vankilaan.

6.3 Sähköpostin vastaanottaminen

Voit vastaanottaa sähköpostia suljettuun vankilaan: vankiposti.kuopio@om.fi.

Sähköpostiviestin otsikkokenttään tulee syöttää sinun etu- ja sukunimesi sekä viestin tekstikenttään lähettäjän oma etu- ja sukunimi, jotta tiedot viestin lähettäjistä välittyvät.

Tietoturvasyistä järjestelmä poistaa viesteistä kaikki liitetiedostot ja kuvat. Sinulle ei toimiteta muuta kuin sähköpostiviesti.

6.4 Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat

Sähköisen asioinnin (SA) työasemilla pääsee käyttämään rajatusti internetiä ja Skypeä.

Voit hakea lupaa internetin käyttöön toimeentuloon, työ-, koulutus-, oikeus-, sosiaali- tai asuntoasioiden hoitamiseen liittyvästä tai muusta vastaavasta tärkeästä syystä. Lupaa haettaessa on internetin käyttö perusteltava yksilöllisesti (esimerkiksi laskun maksu verkkopankissa). Internetin käyttöä voidaan tarvittaessa valvoa. Lupa haetaan erillisellä lupalomakkeella.

Henkilökunta antaa sinulle tarvittaessa lisätietoja asiasta ja opastaa vahvaa sähköistä tunnistautumista vaativien palvelujen käyttöön (monet viranomaisten asiointipalvelut, kuten Kela tai Vero). Osaa sähköisistä palveluista voi hyödyntää myös rangaistusajan suunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen (esimerkiksi kuntoutumisessa ja opiskelussa). SA-työasemien Portti-avaussivulta (<https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/portti.html>) löytää linkkejä näihin sähköisiin palveluihin teemoittain.

7 Ansiot ja rahankäyttö

7.1 Ansiot

Sinulle maksetaan verotonta toimintarahaa, jos osallistut vankilassa työtoimintaan, koulutukseen tai kuntoutukseen. Toimintaraha on 3,01 tai 4,26 euroa toimintapäivältä. Toimintarahahan maksu aloitetaan lähtökohtaisesti alimman toimintarahaluokan mukaan. Vankeusrangaistusta suorittavilla vangeilla toimintarahaluokkaan vaikuttaa rangaistusajan suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisen lisäksi osallistumisen säännöllisyys ja kesto. Tutkintavangeilla toimintarahaluokkaa arvioidaan ensisijaisesti toimintaan osallistumisen keston ja säännöllisyyden perusteella.

Toimintaraha voidaan jättää kokonaan tai osittain maksamatta, jos saat muulta viranomaiselta taloudellista tukea (esimerkiksi opintorahaa) toimintaasi.

Toimintarahaan lisäksi sinulle maksetaan käyttörahaa 1,60 euroa jokaiselta rangaistukseksi luettavalta päivältä, myös viikonlopun päiviltä.

Sinulle voidaan vankilaan saapuessasi maksaa käyttörahaa etukäteen 14 päivältä välttämättömien hankintojen suorittamista varten, jos olet varaton vankilaan saapuessasi. Maksettu ennakko vähennetään myöhemmin maksettavista käyttörahoista.

7.2 Rahankäyttö

Vankilassa saat käyttöösi MasterCard-pohjaisen prepaid-maksukortin ja siihen liittyvän henkilökohtaisen IBAN-tilinumeron. Korttia käytetään henkilökohtaisen PIN-koodin avulla.

Maksukortilla voit tehdä ostoksia vankilan kanttiinissa. Maksukortti käy myös vankilan ulkopuolella kaupoissa, kahviloissa ja junissa eli kaikissa paikoissa, joissa sirullisella maksukortilla maksaminen on mahdollista ja sillä voi nostaa rahaa pankkiautomaatista Suomessa. Maksukortissa ei ole lähimaksuominaisuutta eikä sillä voi tehdä nettiostoja. Maksukortin saldo ja tapahtumat on mahdollista tarkistaa kortinhaltijan portaalissa. Voit kääntyä henkilökunnan puoleen maksukortin käyttöön liittyvissä asioissa.

Vankilaan tullessa mukanasu tuoma käteinen raha euroina ladataan maksukortille. Rikosseuraamuslaitos maksaa kaikki saamasi etuudet maksukortille.

Jos saat rahaa vankilan ulkopuolelta, sinun tulee itse huolehtia, että oikea IBAN-tilinumero on rahan siirtäjällä tiedossa. Rikosseuraamus.fi-sivustolta löytyy tarkemmat ohjeet rahan siirtäjälle.

Ota yhteys vankilan henkilökuntaan, jos haluat itse lähettää rahaa tai maksaa laskuja.

8 Tapaamiset

Voit tavata perhettäsi, ystäviäsi ja tuttaviasi vankeusaikana, jos yhteydenpitoa ei ole rajoitettu.

Eri tapaamismuotoja ovat valvottu tapaaminen, valvoton tapaaminen, lapsen tapaaminen, asiamiehen tapaaminen ja vankien välinen valvottu tapaaminen. Videoyhteyden (Skype) kautta järjestettävä tapaaminen on mahdollista.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö. Järjestyssäännöstä ilmenee tarkemmin tapaamisajat, kesto, tapaamisiin liittyvät ehdot ja hakemistapa.

Muistathan varata tapaamiset ajoissa, jotta tapaamisjärjestelyt ehditään toteuttaa!

8.1. Valvottu tapaaminen

Vankilan valvotut tapaamiset järjestetään viikonloppuisin (lauantai ja sunnuntai) ja arkipyhinä klo 10.00–12.45 välisenä aikana. Jouluaattona ja juhannusaattona ei tapaamista järjestetä. Tapaamisaika on maksimissaan 45 minuuttia. Vangin on varattava tapaamisaika, ja tapaajien nimet on ilmoitettava etukäteen. Samana päivänä vangilla voi olla yhdet vieraat. Vieraiden tulee esittää todistus henkilöllisyydestään vankilan portilla. Vierailun yhteydessä vangille ei saa luovuttaa mitään (rahat ja tuomiset jätetään vankilan sisääntuloaulassa vartijan haltuun).

8.2. Valvoton tapaaminen

Valvoton tapaaminen voidaan myöntää vankeus- tai sakkovangille, jolla ei ole mahdollisuutta saada poistumislupaa sekä tutkintavangeille, joilla rikosasian tutkinnalliset syyt eivät estä valvomatonta vierailua. Lisäksi vangin on annettava päihdetesti pyydettyäessä.

Valvomattomat tapaamiset järjestetään keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 9.00–14.30. Valvomatonta tapaamista on haettava viimeistään kaksi viikkoa ennen tapaamista.

Vanki voi ostaa kanttiinista etukäteen elintarvikkeita perhetapaamiseen. Tapaaja voi tuoda mukana tulevalle alle 3-vuotiaalle lapselle tapaamisen aikana tarvittavan määrän hoito- ja elintarvikkeita. Tarkemmat ohjeet ja hakulomakkeen saat osastosi vartijalta.

8.3. Lapsitapaaminen

Suljetussa vankilassa vangille voidaan myöntää lupa alle 15-vuotiaan lapsen tapaamiseen siihen soveltuvassa tilassa, jos tapaaminen on tarpeen vangin ja lapsen yhteyksien ylläpitämiseksi eikä tapaaminen ole lapsen edun vastaista. Tapaaminen myönnetään ensisijaisesti vangin omien lapsien tapaamiseen, mutta myös puolison tai avopuolison

lapsen kanssa. Kuopion vankilassa lapsitapaamista on mahdollista hakea lapsitapaamistilaan kahden alle 15-vuotiaan lapsen (+ 1 saattaja) tapaamiseksi. Saattajan tulee olla lapsen/lasten lähiomainen tai lastensuojeluviranomainen.

Tapaamisia haetaan vähintään kahta viikkoa aikaisemmin erityisohjaajalle/sosiaalityöntekijälle osoitetulla hakemuksella. Hakiessaan lapsitapaamista hakija sitoutuu pyydettyä päihdetestiin.

Tapaamisten aikataulut noudattavat Kuopion vankilan viikonloputapaamisten aikataulua, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 10.00–12.45 välillä. Tapaamisen kesto on 45 minuuttia. Tapaamistilassa on kameravalvonta ja tapaamisessa noudatetaan valvomattoman tapaamisen järjestelyjä. Tarkemmat ohjeet tapaamista varten saat henkilökunnalta.

8.4 Alle 18-vuotiaiden tapaaminen

Alaikäisen tapaajan päästäminen vankilaan tapaamaan muita kuin vanhempansa edellyttää hänen huoltajansa suostumusta. Tapaaja, joka on täyttänyt 15 vuotta, voi kuitenkin tavata lähiomaistaan ilman huoltajan suostumusta, jollei huoltaja ole nimenomaisesti ilmoittanut vastustavansa tapaamista. Jos alaikäinen tapaaja on huostaanotettu, lastensuojeluviranomainen päättää suostumuksesta.

Alle 15-vuotiasta tapaajaa ei pääsääntöisesti päästetä vankilaan ilman saattajaa.

8.5. Skype tapaaminen

Videoyhteyden välityksellä tapahtuvat Skype tapaamiset ovat mahdollisia selliosastoilla ja toimintarakennuksen miesten osastolla. Skype tapaaminen on tarkoitettu läheisille eli koskee puolisoa, lasta/lapsia ja omia vanhempia. Skype tapaaminen on kestoaltaan 30 minuuttia. Skype tapaamisten aikataulut näet osastosi viikko-ohjelmasta.

Hakemus on jätettävä osaston postilaatikkoon viikkoa ennen haettua päivämäärää. Hakemuksessa tulee näkyä kaikkien tapaamiseen osallistuvien henkilötiedot. Tapaajilla tulee olla käytössään Skype ja hakemuksessa pitää ilmoittaa tapaajan sähköposti- tai Skype osoite. Skype tapaamisessa ei saa olla mukana muita kuin päätöksessä mainitut henkilöt.

9 Poistumisluvat

Sinulle voidaan myöntää lupa poistua vankilasta lyhyeksi aikaa (poistumislupa). Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, poistumislupa voidaan myöntää rangaistusajan pituuden (RP), tärkeän syyn (TS) tai erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella.

Tutkintavangille voidaan myöntää poistumislupa vain erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella. Tutkintavangille voidaan myös myöntää lyhyt saatettu poistumislupa kiireellisen ja välttämättömän asian hoitamiseksi.

Poistumislupaa (eli ns. lomaa) anotaan lomakkeella, joita saa asunto-osaston vartijalta. Poistumisluvasta päättää vankilan johtaja tai apulaisjohtaja. Määrätyissä tapauksissa poistumisluvista päättää Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

Tärkeästä syystä voi myös anoa saatettua käyntiä vankilan ulkopuolella. Pyyntö voi esittää joko oman asunto-osaston vartijalle/rikosseuraamusesimiehelle tai täyttämällä asiointilomakkeen henkilökunnalle osoitettuja tiedusteluja/esityksiä varten.

Jätäthän poistumislupahakemuksen hyvissä ajoin, jotta se ehditään käsitellä.

9.1 Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)

Edellytykset rangaistusajan pituuden perusteella myönnettävälle poistumislupalta ovat:

- luvan myöntäminen edistää rangaistusajan suunnitelmiasi toteutumista;
- poistumisluvan ehtojen noudattamista voidaan pitää todennäköisenä ja
- sinun täytyy sitoutua päihteettömyyden valvontaan ja muuhun tarpeelliseen valvontaan.

Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella voidaan myöntää, kun poistumislupa-aika on alkanut. Poistumislupa-aika lukee rangaistusaikapäätöksessäsi. Poistumisluvan ajankohtaa voidaan aikaistaa, jos vanki on huolellisesti noudattanut rangaistusajan suunnitelmaa. Tällöin poistumislupa voidaan myöntää joko suunnitelman toteuttamiseksi, taikka yksittäisessä tapauksessa vangin yhteyksien säilymiseksi, toimintakyvyn ylläpitämiseksi tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Poistumislupia voidaan myöntää rangaistusajan pituuden perusteella korkeintaan kolme vuorokautta kahden kuukauden aikana.

9.2 Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)

Poistumislupa voidaan myöntää myös tärkeästä syystä. Tärkeä syy voi olla perheeseen liittyvä tai työ-, koulutus-, sosiaali- ja asuntoasioiden sekä toimeentuloon ja terveydenhoitoon liittyvien asioiden hoitamista.

Poistumislupa myönnetään siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

9.3 Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)

Erittäin tärkeä syy voi olla lähiomaisen tai muun läheisen vakava sairaus, hautajaiset tai muu tämänkaltainen syy.

Poistumislupa myönnetään siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

10 Toimintaan osallistuminen

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, olet velvollinen työ- ja toiminta-aikana osallistumaan vankilan järjestämään tai hyväksymään toimintaan. Terveystila, toimintakyky tai ikä voivat olla perusteena toimintavelvollisuudesta vapauttamiselle. Sinut sijoitetaan toimintaan ottaen huomioon muun muassa rangaistusajan suunnitelmasi. Toiminta voi olla työtoimintaa, koulutusta tai kuntouttavaa toimintaa kuten esimerkiksi ohjelmatoimintaa tai yksilötyötä.

Jos olet tutkintavanki, osallistuminen työhön ja muuhun toimintaan on vapaaehtoista. Jos haluat osallistua toimintaan, siihen varataan mahdollisuuksien mukaan tilaisuus. Tutkintavangille ei kuitenkaan voida antaa lupaa siviilityöhön, opintoihin tai muuhun sijoitukseen vankilan ulkopuolella tai ulkopuoliseen laitokseen.

Henkilökunnalta saat opastusta kaikkien vankilan palveluiden käyttöön.

10.1 Työtoiminta

Kuopion vankilan työtoimintaa ovat kiinteistönhoito, vankien asunto-osastojen puhtaanapito ja siivous. Työajat ovat pääsääntöisesti ma-pe klo 7.30–11.00 ja 12.00–15.30.

Vangille, joka osallistuu koulutukseen, työtoimintaan tai muuhun laitoksen järjestämään toimintaan, maksetaan käyttörahan lisäksi toimintarahaa (kts. 7.1 Ansiot).

Sinulle voidaan antaa lupa tehdä omaan lukuusi vankilassa sellaista hyväksyttävää työtä, joka soveltuu vankilassa tehtäväksi (oma työ). Tällainen oma työ voi olla esimerkiksi käänös- ja käsitöitä. Voit tehdä omaa työtä sen laadun mukaan myös sellissä. Sinulle voidaan antaa korvauksetta käyttöön vankilan työvälineitä.

10.2 Opiskelu

Kuopion vankilassa voit opiskella peruskoulu- ja lukio-opintoja. Voit myös opiskella ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta (Valma). Koulutuksen järjestää Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU.

Opiskeluun liittyvistä asioista voit kysyä opinto-ohjaajalta.

10.3 Kuntouttava toiminta

Vankilassa on tarjolla kuntouttavaa toimintaa, johon osallistumalla voit edistää rangaistusajan suunnitelmaasi. Psykologin, mielenterveys- ja päihdetyön erityisohjaajan tai pastorin yksilötapaamisilla voit saada keskustelutukea liittyen:

- psyykkiseen jaksamiseen ja mielenterveyteen
- ihmissuhteisiin
- päihteiden käyttöön
- elämäntapaan, arvoihin ja asenteisiin
- sekä muihin itseäsi mietityttäviin asioihin

Lisäksi voit hakeutua kuntouttavaan ohjelmatoimintaan. Ohjelmista voit kysyä tarkemmin henkilökunnalta.

Kristillinen kuntoutuskurssi - Kriku

Kriku-kurssilla annetaan valmiuksia päihde- ym. riippuvuuksien voittamiseen, vankila- ja rikosmaailmasta irtautumiseen, elämän ongelmien terapeutiseen käsittelyyn ja hengellisen avun kokemiseen. Kuntoutuskurssi kestää noin neljä kuukautta. Kurssille osallistuminen ei vaadi mitään tiettyä uskonnollista vakaumusta, mutta edellyttää kuitenkin myönteistä asennoitumista hengellisiin asioihin. Kurssille osallistuminen edellyttää riittävää luku- ja kirjoitustaitoa sekä suomen kielen hallintaa. Osallistujan tulee olla myös valmis käsittelemään asioita ryhmässä.

Martat, Arki sujuvaksi - kurssi

Käytännönläheisillä kotitalouskursseilla osallistujat saavat perustietoja ja -taitoja terveelliseen, edulliseen ruoanvalmistukseen, kodinhoitoon ja oman arjen raha-asioiden hoitamiseen.

Kuntouttavaan toimintaan hakeudutaan asiointilomakkeella. Ryhmätoimintojen tarkemmat ajankohdat löytyvät osastojen viikko-ohjelmista. Henkilökunta antaa sinulle tarvittaessa lisätietoja.

10.4 Sähköiset palvelut

Rangaistusajan suunnitelmaa voi edistää myös käyttämällä sähköisiä palveluita. Sähköisen asioinnin työasemalta voi olla Skype-yhteydessä laitoksen ulkopuolelle esim. yhdyskuntaseuraamustoimistoihin seuraamusselvityksiin tai rangaistusajansuunnitelman laadintaan liittyen. Asiointilomakkeella voi hakeutua hoitamaan henkilökunnan kanssa arkeen liittyviä käytännön asioita, esimerkiksi asuminen ja toimeentulo. SA-työasemien käytöstä on kerrottu kohdassa 6.4 Internetin käyttö ja sähköiset palvelut.

Kirjaa asiointilomakkeeseen onko sinulla käytössä verkkopankkitunnukset, koska niiden avulla pystyy asioimaan.

SA-koneella on käytössä Kelan asiointi ma-pe klo: 9–15, ilman verkkopankkitunnuksia. Silloin pääsee asioimaan suoraan Kelan virkailijan kanssa.

10.5 Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi

Sinut voidaan rangaistusajan suunnitelman toteutuminen huomioon ottaen vapauttaa osallistumisvelvollisuudesta kahdeksi arkipäiväksi jokaista kalenterikuukautta kohden, jos osallistut toimintaan säännöllisesti.

Kuusi kuukautta säännöllisesti työtoimintaan osallistunut vanki voidaan vapauttaa harkinnanvaraisesti ja vangin omasta pyynnöstä osallistumisvelvollisuudesta enintään neljäksi viikoksi vuodessa (nk. selliloma). Toiminnoista vapautusta myönnettäessä huomioidaan laitoksen toimintojen jatkuvuus ja vangin osallistumisaktiivisuus. Lomaa anotaan viikkoa ennen ajateltua lomaa, ja sitä myönnetään pääsääntöisesti viikon jaksoissa.

Rikoksesta syytteessä olevalle vangille annetaan tarpeellinen vapautus osallistumisvelvollisuudesta puolustuksen valmistelemiseksi. Osallistumisvelvollisuudesta voidaan vapauttaa myös muusta tärkeästä syystä ja määräaikaisen työkyvyttömyyden vuoksi.

11 Vapaa-aika

11.1 Vapaa-ajan toiminta

Sinun on mahdollista osallistua vapaa-ajallasi vankilassa järjestettävään vapaa-ajan toimintaan vankilan päiväjärjestyksen ja tarjonnan mukaisesti. Voit osallistua vapaa-ajan toiminnan suunnitteluun ja järjestämiseen tekemällä esityksiä järjestettävistä vapaa-ajan toiminnoista niistä vastaavalle vankilan virkamiehelle.

Kuopion vankilan vapaa-ajan toimintoja ovat esimerkiksi: kuntosali, liikuntasali, musiikkihuone ja toimintatila (mm. lautapelejä, biljardi, Play Station).

Lisäksi joka osastolle pyritään järjestämään viikoittain hengellinen tilaisuus, johon on kaikilla (jotka eivät ole rajoitustoimenpiteiden kohteina) lupa osallistua. Tilaisuudet järjestää tai organisoii vankilapappi.

Vapaa-ajan toiminnot ja toimintoihin ilmoittautuminen käy selville ilmoitustaululla olevista asioista koskevista erillisistä ohjeista ja viikko-ohjelmasta.

11.2 Kirjasto

Kuopion vankilan kirjastossa on laaja valikoima erilaista kirjallisuutta. Valikoimaa on päivitetty viime aikoina sekä lahjoituksin että omin hankinnoin. Kirjasto on ehdottomasti tutustumisen arvoinen.

Kirjasto on kaikkien vankien käytössä. Jokaiselta osastolta on mahdollisuus päästä asioimaan kirjastossa viikoittain. Vangilla on oikeus kaukolainata Kuopion kaupungin kirjastosta kirjoja yms. Tietoa kaukolainauksesta saat opinto-ohjaajalta.

11.3 Hengellinen toiminta

Vankilan hengellisestä toiminnasta vastaa vankilapappi (Suomen evankelisluterilaisen kirkon pappi). Sinulla on mahdollisuus osallistua hengellisiin tilaisuuksiin ja päästä keskustelemaan hengellisistä asioista. Vankilassa on kirkkosali ja kappeli tilaisuuksia varten. Tiloja (kappeli) on mahdollisuus muuttaa tietyissä rajoissa muiden uskontojen tilaisuuksia varten. Jokaiselle osastolle järjestetään viikoittain vähintään yksi hengellinen tilaisuus. Lisäksi vankilapappi on tavattavissa kahdenkeskisiä keskusteluja varten. Vankilapapin kautta voit pyytää paikalle myös oman uskontokuntasi edustajaa. Keskusteluihin vankilapapin kanssa hakeudutaan asiointilomakkeella.

12 Terveystenhoito

Vankiterveydenhuolto (VTH) on Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) alainen ja sen tehtävä on järjestää terveystilapalvelut kaikille Suomen vangeille. Vankiterveydenhuollolla on vankilassa poliklinikka, jossa sinulla on mahdollista hoitaa terveytesi liittyviä asioita. Poliklinikan kautta voit varata ajan lääkärille ja hammaslääkärille. Sairaanhoidtaja on paikalla arkipäivisin. Voit ottaa poliklinikalle yhteyttä myös mielenterveysasioissa.

Vastaanotolle hakeudutaan asiointilomakkeella. Äkillisissä **päivystysluonteisissa terveyteen liittyvissä ongelmissa ole yhteydessä vankilan henkilökuntaan.**

Potilaille annettavat lääkkeet nautitaan lääkärin ohjeiden mukaan. Lääkedosettien täyttöpäivä on keskiviikkoisin. Palauta syömättömät lääkkeet dosetin mukana, jos et ole niitä nauttinut.

Mikäli sairauttasi tai vammaasi ei voida hoitaa vankiterveydenhuollon puitteissa, sinut siirretään tilapäisesti hoitoon tai tutkimuksiin vankilan ulkopuolelle. Tällöin olet valvonnan alaisena.

13 Käyttäytyminen vankilassa

Vankeutta säätelevät monet normit, siksi sinun on syytä tutustua vankeuslakiin ja tutkintavankeuslakiin. Tarkempia ohjeita ja määräyksiä on vankilan järjestyssäännössä, jota sinun myös tulee noudattaa.

Sinun on käyttäydyttävä asiallisesti henkilökuntaa, toisia vankeja ja muita henkilöitä kohtaan. Sinun on myös noudatettava henkilökunnan ohjeita ja käskyjä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangaistus vankeuslain, tutkintavankeuslain tai niitä koskevan asetuksen, Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikön määräyksen ja vankilan järjestyssäännön rikkomisesta. Kurinpitorangaistus voidaan määrätä myös, jos et noudata henkilökunnan kehotusta tai käskyä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangaistus myös, jos syyllistyt vankilassa tai Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena rikokseen, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi huumausaineen käyttörikos, haitanteko virkamiehelle, virkamiehen vastustaminen, karkaaminen tai sen yritys, lievä pahoinpitely, pahoinpitely tai sen yritys, lievä vahingonteko, vahingonteko, laiton uhkaus ja vangin varustautuminen aseella.

Jos aiheutat tahallisesti tai huolimattomuudesta vankilalle vahingon (esimerkiksi kadonneet tai rikkoutuneet laitteet) olet velvollinen korvaamaan sen. Asia ratkaistaan viime kädessä tuomioistuimessa.

14 Oikeus kannella ja vaatia oikaisua

14.1 Kanteleminen

Voit kirjoittaa kantelun laillisuusvalvojalle, jos koet, että sinua on kohdeltu epäasiallisesti tai epäilet, että viranomainen tai virkamies ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan. Ongelma- ja ristiriitatilanteissa olisi kuitenkin tärkeää pyrkiä selvittämään

asia ensisijaisesti henkilökunnan kanssa keskustelemalla. Keskusteleminen henkilökunnan kanssa on yleensä nopein tapa selvittää asia.

Kantelu tehdään kirjallisesti ja sen voi kirjoittaa vapaamuotoisesti omalla äidinkielellään. Kantelusta tulee käydä ilmi kantelijan nimi ja yhteystiedot. Kanteluun on hyvä liittää myös mahdolliset asiaa koskevat päätökset sekä muut asiaan liittyvät asiakirjat. Kahta vuotta vanhemmasta asiasta tehtyä hallintokantelua ei tutkita, ellei siihen ole erityistä syytä.

14.2 Kantelun sisältö

1. Kantelussa on yksilöitävä, mihin Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen toimintaan tai laiminlyöntiin hänen arvostelunsa kohdistuu.
2. Kantelun tekijän tulee kantelussa esittää käsityksensä siitä, millä perusteilla hän pitää Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen menettelyä virheellisenä.
3. Kantelussa tulisi esittää tieto arvostelun kohteena olevan menettelyn tai laiminlyönnin ajankohdasta.
4. Kantelussa olisi hyvä ilmoittaa, onko samaa asiaa koskeva kantelu vireillä muualla.

14.3 Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle

Rikosseuraamuslaitoksen, sen yksiköiden ja virkamiesten toiminnan lainmukaisuutta valvotaan Rikosseuraamuslaitoksen sisäisellä valvonnalla. Lisäksi Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa valvoo muun muassa eduskunnan apulaisoikeusasiamies. Kantelua ei voi tehdä samasta asiasta useammalle kuin yhdelle laillisuusvalvontaviranomaiselle. Listan vankiloiden toimintaa valvovista viranomaisista löydät esimerkiksi osastosi ilmoitustaululta. Voit postittaa kantelukirjeesi itse suoraan laillisuusvalvontaviranomaiselle tai pyytää vankilan henkilökuntaa lähettämään kantelukirjeesi puolestasi.

Rikosseuraamuslaitos ei ole toimivaltainen tutkimaan terveyden- tai sairaanhoitoa koskevia kanteluasioita. Vankiterveydenhuollon yksikön järjestämän ja tuottaman vankien terveyden- ja sairaanhoidon lainmukaisuutta valvoo Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

14.4 Oikaisuvaatimukset

Oikaisuvaatimus on ensisijainen oikeussuoja- ja muutoksenhakekeino. Eri seuraamuksia koskevissa laeissa (vankeuslaki 20 luku 1 §, tutkintavankeuslaki 15 luku 1 §, laki valvotusta koevapaudesta 40 §) on lueteltu ne Rikosseuraamuslaitoksen päätökset, joihin saa vaatia oikaisua. Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, liitetään oikaisuvaatimusosoitus.

Oikaisuvaatimusosoituksessa on ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemisestä. Oikaisuvaatimus tulee tehdä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusasiassa annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Kanteluprosessissa ei lähtökohtaisesti käsitellä niitä päätöksiä, joihin voidaan hakea muutosta oikaisuvaatimusmenettelyssä. Kanteluprosessissa voidaan kuitenkin tutkia asian menettelyllisiä seikkoja, kuten esimerkiksi sitä, onko oikeus muutoksenhakuun toteutunut.

15 Henkilökunta ja asiointi

Kaikissa eteesi tulevissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehesi tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

Vankilassa työskentelee ja vieraillee myös paljon vankilan ulkopuolisia toimijoita, joiden kanssa sinun on mahdollista keskustella ja osallistua heidän järjestämään monipuoliseen kuntouttavaan toimintaan. Näistä vankilan henkilökunnan ulkopuolisista toimijoista saat lisätietoa osastosi ilmoitustaululta sekä henkilökunnalta.

Kuopion vankilassa työskentelee noin 75 henkilöä, joista valtaosa (n. 2/3) valvontatehtävissä.

Yksikönpäällikkö vastaa koko laitoksen toiminnasta.

Apulaisjohtajat toimivat johtajan sijaisena sekä vastaavat turvallisuudesta ja vankien toiminnoista.

Rikosseuraamusesimies (asunto-osastot) hoitaa vankien asuttamisen ja vastaa osastojen turvallisuudesta. Hän vastaa myös rangaistusajan suunnitelmien toteutumisen seurannasta sekä osastojen työtehtäviin sijoittamisesta ja toimintapäätöksistä.

Rikosseuraamusesimies (päivystys) vastaa laitosta koskeviin tiedusteluihin ja tapaamisjärjestelyistä viikonloppuisin.

Rikosseuraamustyöntekijä työskentelee asunto-osastojen arjessa, osallistuen rangaistusajan suunnitelman etenemisen seurantaan. Työhön sisältyy lupa-asioiden sekä hakemusten valmistelua ja esittelyä. Rikosseuraamustyöntekijä voi toimia myös vastuuvirkamiehenä.

Vartija huolehtii vankilan järjestyksestä ja turvallisuudesta. Kuopion vankilassa on käytössä vastuuvirkamiesmalli ja asunto-osastojen vartijat toimivat vastuuvirkamiehinä. Jokaiselle vangille nimetään oma vastuuvirkamies, joka ohjaa vankia käytännön asioiden järjestelyissä ja selvittämisessä sekä antaa lausuntoja hakemuksiin. Vastuuvirkamies osallistuu vangin rangaistusajan suunnitelman toteutumisen ja etenemisen seurantaan.

Ohjaajat vastaavat valmentavan ja kuntouttavan toiminnan käytännön organisoinnista ja toteutuksesta.

Opinto-ohjaaja vastaa vankien opetus-, kulttuuri- ja osittain myös vapaa-ajan toiminnoista. Opinto-ohjaajan kanssa voi tehdä opiskeluun ja koulutukseen liittyviä suunnitelmia ja saada apua niiden toteuttamisessa.

Erityisohjaaja (sosiaalityö) vastaa vankien sosiaalisesta kuntoutuksesta, asuntoasioista ja toimii yhteistyössä yhdyskuntaseuraamustoimiston sekä muiden yhteistyötahojen kanssa vankien sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi. Erityisohjaajalta saa tietoa ja ohjausta toimeentulon, asumisen ja muiden ns. siviiliasioiden järjestämisessä. Erityisohjaaja on perhe- ja lapsityöstä vankilassa vastaava virkamies.

Erityisohjaaja (päihde- ja mielenterveystyö) tarjoaa keskustelutukea psyykkiseen jaksamiseen ja mielenterveyteen, ihmissuhteisiin, päihteiden käyttöön sekä elämäntapaan, arvoihin ja asenteisiin liittyvissä asioissa.

Psykologi tekee asiakastyötä vankien psyykkisten vaikeuksien ja mielenterveyshäiriöiden ehkäisemiseksi ja hoitamiseksi. Psykologin kanssa voi keskustella mm. elämäntilanteeseen, mielenterveyteen ja ihmissuhteisiin liittyvistä asioista.

Pastori vastaa sielunhoidosta, hengellisestä toiminnasta, kristillisestä opetus- ja kasvatustyöstä, perheneuvonnasta sekä diakoniatyöstä vankilassa. Pastori hoitaa hengellistä toimintaa ja yhteyksiä seurakuntiin. Hänen kanssaan on mahdollisuus käydä henkilökohtaisia keskusteluja.

Leijona Catering vastaa ruokahuollosta ja kanttiinitoiminnasta.

Henkilökunnan vastaanotolle pääset lähettämällä asiointilomakkeen, joita saa osaston vartijalta. Täytetyt lomakkeet toimitetaan osaston postilaatikkoon. Pyytämäsi henkilö vastaa kirjallisesti asiaasi ja tulee tarvittaessa vielä tapaamaan sinua henkilökohtaisesti.